

Klein tasjeskruid. Foto: Willem Braam.

Portret van een plant: Klein tasjeskruid

Het is lang niet altijd makkelijk om een plant te zijn. Hoe overleef je bijvoorbeeld de droge zomers van de afgelopen jaren? Winterannuelen hebben daar iets op gevonden. Ze overbruggen de zomer als zaad. Klein tasjeskruid (*Teesdalia nudicaulis*) is zo'n winterannuel. Dit eenjarige plantje bloeit al vroeg in het jaar, van april tot in juni. Na zaadzetting sterft de plant af. De verdroogde plantjes met de karakteristieke vruchten ('tasjes') blijven vaak nog lang zichtbaar. In de periode september-november, als de bodem voldoende vochtig en de temperatuur niet te laag is, ontkiemen de zaden en vormt de plant een fraai rozet, met veerlobbige tot veerspletige bladen. Het rozet blijft gedurende de hele winter groen. In het vroege voorjaar ontspruiten uit de rozetten één of meerdere, nagenoeg bladloze, bloeistengels (nudicaulis = "naakte stengel"). Ook de witte "stralende bloemkroon", waarbij de twee buitenwaarts gerichte kroonbladen groter zijn dan de binnenwaarts gerichte, is een opvallend kenmerk.

Klein tasjeskruid groeit op droge, voedsel- en humusarme, vrij zure bodems. De verspreiding in Nederland vertoont een sterke binding met de pleistocene zandgronden en de kalkarme of ontcalcite duinen. Ook groeit ze op zandige rivierafzettingen, zoals langs de Overijsselse Vecht. Klein tasjeskruid is te vinden in open pioniervegetaties op vergraven gronden. Hier groeit zij vaak samen met Schapenzuring en eenjarigen als Vroege haver, Klein vogelpootje, Zandhoornbloem, Dwergviltkruid en Veldereprijs. Vroeger kwam Tasjeskruid ook geregeld in akkers voor. In gesloten vegetaties met overblijvende grassen en kruiden kan Tasjeskruid zich alleen handhaven als de bodem geregeld, bijvoorbeeld door konijnen, verstoord wordt. De afgelopen droge zomers waren voor Klein tasjeskruid gunstig. Doordat de grasmat verdorde kwam er ruimte vrij en kon ze zich op sommige groeiplaatsen uitbreiden.

Tekst: Ruud Beringen (FLORON)